

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	12 frt.
Félévre	— — — —	6 „
Negyedévre	— — — —	3 „
Egy óra	— — — —	1 „
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Plett Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételevél.

A béke-jobb.

Nagybecskerek, október 9.

(—s) A parlamentnek nyugodt és munkás tevékenységét mindennél többre becsljük, különösen pedig most helyezünk arra nagy súlyt, midőn olyan fontosságú reformok megvalósítása előtt állunk, minők az egyházpolitikai kérdések és a valutarendezés. És mivel a Wekerle-kormányban a nemzeti és helyes közgazdasági politika biztosítékait kétségbevonhatlanul fölleljük, fölülte kívánatosnak tartjuk, hogy ennek a miniszteriumnak gyakorlati tervezetei minél gyorsabb és zavartalanabb egymásutánban megvalósítás stádiumába lépjenek. Ezért nem mulasztjuk el az ellenzéki pártoknak komoly szemrehányásokat tenni minden alkalommal, — s erre sajnos, elég sokszor van alkalmunk — valahányszor a parlament tevékenységét olyan forszírozott vitákkal akasztják meg, melyeknek céljuk nem egyéb, mint a kormányt a párttaktika műhelyében kovácsolt fegyverekkel megtámadni.

Ez szól a képviselőházban most folyó vitára is, melyet az ellenzéki pártok azon jelző hangoztatásával kezdeményeztek, hogy a király szavaiban, melyekért a kormány felelősséggel tartozik, a nemzeti politikát veszélyeztető reakció jut kifejezésre.

Erre a képtelen vádra nézve még azok is, kiket az talán tévedésbe ejtett, Wekerle Sándor miniszterelnök és Hieronymi Károly belügyminiszter nagyhatású beszédei után kénytelenek elismerni, hogy az ellenzék azt csakis a királyi szavakba olyan értelmezésnek bele magyarázása által produkálta, melyet azokból józan és higgadt felfogással kiolvasni nem lehet.

Ennek az eljárásnak, melyet — nem tudjuk — felületesen neveztünk-e inkább vagy malicziózusnak, következménye, hogy a vitának eredménye a kormányra nézve

nem az ellenzéki részről szánt rosszalás, hanem éppen ellenkezőleg az, hogy a kormányának alkalma nyílt nemzetiség politikájának nemcsak irányadó elveit, hanem gyakorlati terveit is kifejtteni, melyeknek föltétlen helyességét az ellenzék is kénytelen elismerni. Ezt a hatást idézték elő Wekerle és Hieronymi beszédei a képviselőházban, és bizonyára ugyanezt a hatást érik el e szavak minden elfogulatlan polgárnál.

Azért mondjuk, hogy minden elfogulatlan polgárnál, mert különösen a belügyminiszternek szavai, ki a nemzetiségi kérdés megoldására nézve még soha nem hallott gyakorlati érzéssel és részletességgel nyilatkozott, nagyon alkalmasak arra, hogy mindkét részre, úgy reánk magyarokra, mint a nemzetiségekre a legüdvösebb hatást gyakorolják. E szavakból láthatja mindkét rész, hogy a kormány épp oly távol áll attól, hogy az állami egység megbontására irányuló merényleteket megtorlatlanul hagyja, mint a mennyire idegen tőle minden oly törekvés, melynek célja hazánk tót vagy oláh nyelvű fiainak nemzetiségekből való kivételése és erőszakos elmagyarosítása volna. A kormányának nemzetiségi politikája igen egyszerű, igen világos. A végcélja az, hogy e haza minden polgára annak hű fia legyen. Ennyit jogunkban áll nekünk a nemzetiségektől követelnünk, s nekik meg viszont joguk azt követelnünk, hogy ennél többet tőlük ne kívánjunk.

De nem elég ám ezt elméletileg hangsúlyoznunk, hanem mindkét résznek gyakorlatilag is akcióba kell lépniük. A magyar társadalomnak — legyünk őszinték — reparálnia kell azt a saját érdekei rovására is elkövetett hibáját és téves magatartását, hogy eddig többé kevésbé (Erdélyben különösen) elzárkózott a nemzetiségektől, holott éppen abban kulminál legfontosabb kötelessége, hogy a nemzeti

ségeket békés társadalmi eszközökkel a magyar állameszmének nyerje meg.

A társadalmi közeledésre pedig, melylyel párhuzamosan áll az állami egyenjogúság, a mire nézve Hieronymi üdvös gyakorlati terveket produkált, nemzetiségi honfitársainkon áll a sor szintén béke jobbot nyújtani. És pedig első sorban a józan, hazafias u. n. mérsékelt elemeknek kell hallgatásukat megtörni, mert ez a hallgatás nemcsak bátorítólag hatott a tulzó agitátorokra, kik magukat nemzetiségük közfelfogása és közvéleménye szereplőinek tüntették föl, hanem bizalmatlanul a magyarságra, mely a tartózkodó magatartást kénytelen volt az agitációhoz való hallgatólagos hozzájárulásnak magyarázni.

Ezeknek kell megragadniuk a béke jobbot, melyet Hieronymi belügyminiszter a magyar kormány nevében feléjük nyújt, s melyet bizonyára a magyar társadalom is oda kínál nekik.

A vizszabályozási munkálatok, Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi exozójában a képviselőház egyhangú helyeslése között kilátásba helyezte az ország egész hálózatát felöllelő vizszabályozási munkák keresztül vitelét. Az erre vonatkozólag a földművelési miniszteriumban kidolgozott tervezet szerint a munkálatok 39 millió frtnyi költséget fognak igénybe venni; ez összegből azonban 17 millió forint a képviselőház által már megszavazott tiszta-szabályozási törvény által fedezve van, úgy, hogy még 22 millió forint költségnak fedezéséről kell gondoskodni, mely szükségletet, ha másként nem, az államnak kell fedeznie.

A zágrábi érsekség. A „Magy. Ért.”-nek jelentik Zágráhból: Khuen-Héderváry gróf legutóbbi budapesti tartózkodása összefüggésben volt a zágrábi érseki szék betöltésének kérdésével, melyre vonatkozólag közte és a magyar kormány között teljes megegyezés létesült, úgy hogy már a legközelebbi napokban terjesztik a javaslatot a korona elé. Illetékes forrásból eredő hír szerint egy magyarországi káptalan tagja fog zágrábi érsekké kineveztetni.

Törvényjavaslat a népgyűlésekről. A népgyűlésekről szóló törvényjavaslat, melyről a miniszterelnök is a legutóbbi beszédében megemlékezett, már teljesen elkészült és ő felsége jóváhagyása elé terjesztetett.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A vizen lefelé.

Irta: Abonyi Árpád.

A vizen lefelé apró levelek usznak. Kicsinyek még és világosozódek, karélyuk fel van hajolva, ereztük vékony és átlátszó. Egy óra előtt úgy lehet még a barna ágon, kifakadt rügy mellett voltak. Jöve azonban valahonnan egy mérgees szélrohám és beverte őket az ágról a vízbe, ahol im usznak lefelé, addig, amíg átjárja és megnehezíti finom szövetüket a víz. — Akkor aláülednek és mindennek vége.

A vizen lefelé egy bedobott rózsabimbó is uszik, csakhamar a levelek után. Nem is bimbó még, hanem csak olyan vékony pötty, amit valami vástott kamasz szakított le a rózsáról, azután beledobta a vízbe, hogy usszék. A bimbócska himbálódzva halad az apró fodrokkal megborzoneg folyam vizén, mely keresztül foly méltóságos kanyarodással a völgyön, utba ejti a bolgári malmot, hol a részeges molnár felesége, a szegény, szenvedő asszony talán még mindig a sötét gondolataival és a hitvány sorsával vívódik, azután megkerüli a fűzeket és a Didi leányék kertje mellett indul neki az alsó malomnak, ahol olyan egy cifra viszi híret szerte ennek az avatag malomnak, hogy még a tulsó part oldalára is jutott belőle bőven.

A vizen lefelé uszó bimbócskát a Didi leány, ki fiatal gyerek még, kicsiny, vékony még és ügyetlen, de kedves és okos leányka, szivesen kihálászta volna, azzal a hosszú pálcával, amit a kertjük végén a vizre hajló czőlöpök mögött állva, a kezében tart, de a bimbó messzebb ringott a hullámokon, mint sem ki nyújtott karral is elérhette volna.

Az igaz, az igaz . . . A hogy ott áll a Didi gyerek a víz mellett a napsugárban, szél-

től lengetett szőke hajával, nagy, kedves, kérdező szemével és kissé duzzadt, de édes leányi ajkával, a melyről lekivánczik az éjjel, — bizony senki sem tenné fel róla, hogy éppen olyan árva, mint a milyen egykor a bolgári molnár szerencsétlen felesége volt és hogy elgondolkozik, bizony ő is arról az életéről, amelyről sejtelmek és apró világos pontok támadnak néha a fejében, de amelyekről nem tud magának számot adni.

El elnézgeti a vizen lefelé uszó leveleket és sóhajt.

Ime, az eleven kis rügyet lehervasztja a dér, a leveleket leszórja a szél, a rózsabimbót letépi a kegyetlenség, a bolgár molnár feleségét mind a két nehéz karjával bünteti súlyosan az Isten és egyik sem tudja, hogy miért szenved.

A Didi gyermek gondolkozik és eszmél, mi van a jövőjében?

Az ő jó nénye, ki magához vette és fölnevelte, sohasem beszélt neki a jövőjéről. Nem tud egyebet annál, minthogy ő leány. A bolgári molnár felesége is leány volt; az alsó malom cifrája, ez a kaczkias senki, ez a pengős Circe is az. A másik szerencsétlen; ez mulató, vig. De a néni sohasem említi a vig leányt, s a minap, hogy véletlenül ő hozta elő, nagyon megpirongatta érte.

A vizen lefelé uszó gyenge levelet erőszakkal tépte le az ágról a szél. Ő is éppen olyan gyenge, de az ő szeme daczos indulatra lobbán, ha valahogy az jut az eszébe, hogy őt is elakarja szakítani valaki erőszakkal a néni mellől, ki épen úgy szereti, mintha édes gyermeke volna és a kit ő szeret. Ne közeledjék csunya szívvel senki, mert nem olyan kicsiny már a Didi gyermek, hogy meg ne tudja magát védelmezni, ha megtámadják.

De a vizen lefelé egy pár virág-szirom is uszik.

Ezeket nem a szél tépte le, hanem a nap-

sugár, ez a csillogó, hízogó alattomos rabló, a kitől senki sem fél, de a ki veszedelmes, veszedelmes . . . A virág is feléje mosolygott bátran és azt mondta, nem félek tőled. A napsugár pajkosan simult a remegő szirmok közé és azt kérdezte unszólag hangon: kívánsz? A virág hallgatott, de a szirmok kinyújtóztak, a sárga kis porodák mosolyogva bölintottak és a napsugár hevesen megcsókolta az elalélt virágot. Addig addig tartott ez az önfeledt álom, a mig lehanyatlottak fonyadtan a szirmok, összegusorodtak a porodák és a midőn ismét eljőve másnap a napsugár és ismét megcsókolta a virágot, a szirmok haldokolva hullottak alá és a vízbe estek.

A Didi gyermek is sokszor hallotta a nénitől, hogy az a szerencsétlen asszony is szerette valamikor az urát. Miatta hervadt el, miatta sovány.

De a napsugár más virágot keres, ha elhervad az egyik. A molnár? . . .

Tegnap a bolgár malomban járt a cifra. Nem perzselte ki a szemét a szegény, hogy oda mer menni, a hol miatta szenved az a szegény asszony. A legények is haragudtak. A mi sok, az sok. Az első legény azt mondta ma reggel a néninek, hogy nem csodálná, ha el ölné magát az az asszony. Ugy is azt lesi az ura. És féltetni kell a szegényt, mert már nem sir. Már csak néz és hallgat.

A vizen lefelé immár semmi sem uszik. A Didi gyermek ajkait harapdálja és hátat fordít a napsugárnak. Homályos köd libben a szeme előtt és megmozdul valami a szívében, a mi megremegetteti nyulánk testét és pilláira hajtja a könyvet.

Miért sirsz gyermek?

Ah, a gyermek nem sir, hanem reszketni kezd, elhalványodik és rémülten kapcsolja össze a kezét, a mig tágra nyitott nedves szemei oda tapadnak mereven a vízre.

A vizen lefelé egy sovány női test uszott . . .

Torontálvármegye őszi közgyűlése.

Nagybeszék, október 9.

Az a tarka kép, a maga diszes és fényes változatosságában, mely ma a vármegyeháza telisdelteli nagy termében élénk tárult, a régi vármegyei időkre emlékeztethette a multak embereit, amikor még nem sajnáltak a megye gazdag és előkelő urai egy-két óra járást, hanem jó kedvvel robotgáltak be négyes fogaton a vármegye székhelyére s itt maradtak míg csak el nem végezték a tárgysorozatot. Mi csak ritkán jutunk abba a helyzetbe, hogy oly tömeges részvétől referáljunk, minőt ma reggel észleltünk Torontálvármegye üléstermében, de annál szivesebben konstatáljuk aztán, hogy a bizottsági tagok zöme nem sajnálja a pénz- és időáldozatot, midőn arról van szó, hogy nagy horderejű kérdésekben kell tanácskozni és dönteni.

A nagy terem zsufoltság megelt megyebizottsági tagokkal, kiknek alig fele jutott üléshez, míg a karzaton köröskörül szép hölgyek kísérték feszült figyelemmel az érdekes ülést.

A mai közgyűlés csakugyan gazdag volt érdekes, figyelemreméltó momentumokban. A 2%-os pótdadó és a megyei járássok rendezése, hosszu de mindvégig előkelő színvonalon álló vitát provokáltak, melybe csak egy diszonans hang vegyült, de amelyből mi sehogyan sem vagyunk hajlandók, mint azt talán némelyek óhajtanák, nemzetiségi kérdést csinálni. Ilyen kérdés Torontálvármegye gyülestermében nem létezik, s az az egy fecske, mely ma megpróbálta nyarat csinálni, azt hisszük, a mai lecke után feladja a küzdelmet.

Az őszi közgyűlésről a következőkben számolunk be:

Elnök: Rónay Jenő főispán.

Jelen voltak: Daniel László alispán, Dellimanich megyei főjegyző, Poroszkay Béla m. főügyész, továbbá Anyos Lajos, Arnovlyevics Pál, Augustin Antal, Albel Károly, Augustin Miklós, Bischitz János, Baics Iván báró, Bauer Pál, Balázs Iván, Botka Lajos, Bogdán Gyula, Baaden Károly, Brájer Lajos dr., Bethlen Miklós gróf, Bielek Mihály, Babics József, Botka Béla, Bakalovich Agost, Bujkovszky Gusztáv, Bizek Armin, Bajzáth István, Bielek Antal, Balázsi József, Csávossy Gyula, Csávossy Gyula ifj., Czappán István, Chemez János, Dániel Pál ifj., Demkó Pál dr., Damaszkín Arsen, Dús Sándor, Dániel János, Dazú Péter, Dániel József, Duka László dr., Franz J. L., Filkovic Boldizsár, Fohsz György, Forster Imre, Feilitzsch Berth. báró, Filkovic Pál, Foris Mátyás, Fornszek Béla, Gyertyánffy Dénes, Grób Béla, Gille József, Gudenusz Béla báró, Gergelyi László, Gyertyánffy Jenő dr., Gesztessy János, Grandjean József dr., Horváth Károly, Haidegger Odön, Hadfy Döme, Halász István, Hollstein Ede, Hertelendy Imre, Himmelstein Károly, Hauser Károly báró, Jenovay Imre, Jagodits Bogumil, Jorgovics József, Iszekutz Zsigmond, Istvánfy István, Iszekutz Antal, Jakabffy Titusz, Jankó Agoston, Ivánovics Miksa, Jablonszky Miklós, Karátsanyi Jenő gróf, Kasztory János, Krsztics János, Kovách Agoston, Klein Mór dr., Kovách Péter, Kovács Sándor, Kocsis Ferencz, Kádár Árpád, Knáb Adam, Killige József, Kamenszky György, Kamenszky László, Kernuch Adolf, Kécsi Tivadar, Kiss János dr., Lowieser Mihály, Lebovits Daniel, Lestjanszky János, Lebanovits István, Mihálovits Odön dr., Muncsics Kuzman, Mihálovits Miksa, Martin János, Manojlovics Miklós, Militariu Trifun, Merczer Lipót, Moesz Károly, Magarasevits Pál, Molnár Sándor, Milasin Kálmán, Meng József, Nikolics Fedor báró, Nap holcz Agoston, Nikolics Bogdán, Nack Lajos, Nakarada György, Ormody Imre, Piechl Szilárd dr., Pavlicsek József, Paulinyi Sámuel, Pohut István, Pap Géza dr., Perics Zoltán dr., Rónay Aladár, Rónay Ernő, Rónay László, Rankovits István, Reitter Oszkár, Rónay Jenő, Róser Adam, Rónay János, Radosavlyevics Dragutin, Réczey Gyula, Romkay Nándor, Ruppenthal Adam, Solymos Gusztáv, Stassik Ferencz dr., Steinbach Antal ifj., Schaffer Antal, Stassik János, Steinbach Antal id., Schwarta Mihály, Sepsey Mihály, Steinitzer Géza, Schiller Lipót, Szabadkai Ignác, Szabó Ferencz, Szávics

Gerő, Szathmáry Kálmán, Telesky Kristóf, Teodorovits Milán, Tószegi Aladár dr., Thész János, Talapkovics Vazul, Telléri József, Tallián Jenő, Uzbasits Gáspár, Weisz Izidor, Winczehidy Izidor, Wosching György, Weisz Manó dr., Várady Mihály, Varsa Mihály, Vogel Dezső, Vécsey István, Vég Károly, Vécsey Béla, Vadász Kálmán, Zsupunsky Vladimir, Zamurovics Lyubomir, Zsiros Lajos, Zsivkovics János. m. b. tagok.

Rónay Jenő főispán pont 10 órakor, a jelenlevők zajos eljenzésétől fogadta belép a zsufoltság megtelt terembe. Elnöki székét elfoglalván, szívélyesen üdvözlö a megjelent bizottsági tagokat, kifejezést adván afeletti örömeinek, hogy a mai nap megzafolja azon hitet, mintha a közigazgatás iránti érdeklődés lanyhulna. Torontálvármegye legjobbjai mindenkor szívesen kiállnak a küzdőterre, mikor arról van szó, hogy a megye anyagi és erkölcsi érdekeit kell képviselni. Eseteli a mára egybehívott őszi közgyűlés fontosságát, miután a tárgysorozatra nem csekélyebb fontosságú tárgyak vannak kitéve mint az 1894. évi költségvetés, melynek során 2% pótdadó lesz kivetendő, több választás és vasuti ügyek, s a közigazgatási és igazságszolgáltatási kerületek összeegyeztetése. A közgyűlést megnyitván, kéri a törvényhatósági bizottságot, miszerint a közgyűlést a következő program szerint fogantassák. 1-ször tárgyalassék a törvény értelmében a költségvetés, azután választassék meg, tekintettel arra, hogy több választás fog előfordulni, a kandidáló bizottság, negyedször következzenek a választások, ötödször tárgyalassék a miniszter leirata a közigazgatási és törvénykezési kerületek összeegyeztetése tárgyában, hatodik tárgyképen a vasuti kérdések.

A közgyűlés a programot elfogadja.

A tárgysorozat előtt felszólal Kovách Agost, megleghangu beszédben indítványozván, hogy Torontálvármegye József főherceget, ki a közel jövőben ünnepli 25 éves jubileumát, mint honvédség főparancsnoka, ez alkalommal feliratilag üdvözölje. Egyhangy elfogadjatik.

Elnöklő főispán ezután tekintettel arra, hogy a közgyűlés folyamán többször névszerinti szavazás fog szükségessé válni, a szavazatszedő küldöttségbe ajánlja elnököknek: dr. Kuhn Lajost és dr. Kis Jánost, tagoknak: dr. Brájer Lajos, Molnár Sándor, dr. Perics Zoltán és dr. Balázs Iván b. tagokat.

A közgyűlés ezután áttér a tárgysorozatra.

Dr. Dellimanich m. főjegyző előadja Torontálvármegye 1894. költségvetését. Az állandó választmány ugy a költségvetést mint azt a javaslatot, mely 1% megyei pótdadónak kivetését kórház építési czelokra és 1% megyei pótdadónak kivetését a milleniumi kiállítás költségeinek fedezésére czélozza, elfogadásra ajánlja.

Daniel alispán hosszabb, tetszéssel fogadott beszédben eseteli azon nehézségeket, melyekkel a költségvetés összeállítása az idén járt. A nagyobb kiadásokat indokolván, kéri a költségvetés elfogadását, a betöltendő két aljegyzői állásra vonatkozólag pedig ajánlja, hogy addig, míg a pályázat kiíratik, helyettesítés útján töltesenek be.

Babits József nem tartja helyesnek, hogy Torontál vármegye főnyesebben legyen az ezredéves kiállításnak képviselve, mint bármely más vármegye. Szónok szerint kulturális és közgazdasági tekintetben sokkal fontosabb teendő volna annak a megyének. Mivel másrészt nincs eléggé tájékozva azon kiadások természete felől, melyek czélozatnak, indítványozza, hogy egyelőre csak 1/2% pótdadó vettessék ki, a többi 1 1/2% csak akkor, ha a részletes program fog előttünk feküdni.

Rónay főispán Babitsnak válaszolva, kiemeli, hogy az állampénztár és a főváros óriási terheket vettek magukra, épületeket lerontanak, új utcákat építenek, csak azért, hogy bizonyítsuk, hogy nem puhultunk, hanem erősödünk. Igaz, hogy Torontálvármegye az első, mely a milleniumot felkarolta, de ez nem gáncsolni való, hanem éppen dicsősége a megyének. A szóban forgó összeg nem arra való, hogy abból költsézzék a bizottság, hanem, hogy azon kiadásokat fedezze, melyekre az egyes kiállítók talán nem képesek. Kéri, hogy a javaslat egész terjedelmében elfogadassék.

Kovács Agoston után Daniel alispán meggyőző argumentumokkal száll sikra ezen kiadás szükséges volta mellett.

Dr. Kis János a javaslat mellett, Rónay János ellene szól.

Militariu Trifun, az ismert román lelkész elkezd románul beszélni. (Nagy zaj. Nem értjük. Halljuk magyarul.)

Rónay Jenő főispán mint elnök: Ugy hallom, hogy a t. megyebizottsági tag ur románul beszél. Minthogy szervezeti szabályrendeletünk értelmében a tanácskozási nyelv a magyar, nem engedhetem meg...

Militariu (dühösen): Nem áll. Románul is beszélhetek. (Nagy zaj.)

Rónay főispán mint elnök: Megvonom a szót. (Élénk helyeslés.)

Militariu folytatja románul. (Nagy zaj. Folytonos elláll-kiáltások. Elnök csemet.)

Poroszkay Béla m. főügyész indítványozza, miszerint a közgyűlés Militariu Trifun, ki egyrészt az elnökkel szemben tett megjegyzéssel „nem áll”, másrészt pedig azzal, hogy daczára az elnök intéseinek tovább beszélt, széksértési vátsóget követett, 25 frt pénzbírságra ítélje el. A közgyűlés ily értelemben határoz.

Ezen kis intermezzo után, mely a főispán zajos éltetésével végződött, Hadfy Döme tárogatta igen nyomós érdekekkel, egy igen józú hasonlatból indulva ki, az állandó választmány javaslatát.

Poroszkay Béla közvetítő indítványt terjeszt be, melynek értelmében a milleniumi költségek nem két, hanem 3 év alatt volnának fizetendők.

A főispán rövid felvilágosítása után elrendeli a névszerinti szavazást, melynél az állandó választmány javaslata 125 igennel, 11 nem ellenében elfogadattott.

Daniel alispán ezen tárggyal kapcsolatban megjegyzi, hogy a milleniumi bizottság névsorából számos oly egyén maradt ki, ki szakképzettségénél hivatva van a tanácskozássokban részt venni. Indítványozza, hogy a vármegye főispánja a névsor kiegészítésével bizassék meg. Határozatba megy.

Ugyancsak az alispán indítványára megbizatik a főispán, hogy a két aljegyzői állás betöltéséről helyettesítés útján gondoskodjék.

Következett a kandidáló bizottság választása. A közgyűlés megválasztja br. Nikolics Fedor, Rónay János és Schaffer Antal mb. tagokat, a főispán pedig törvényadta jogánál fogva kinevezi: gr. Karátsanyi Jenő, Kovách Agost és Jorgovits József b. tagokat.

Míg a kandidáló bizottság visszavonul tanácskozássra, a közgyűlés a leköszönt Karátsanyi László helyébe közigazgatási bizottsági tagot választ. Br. Gerliczy Ferencz 68 szavazattal megválasztott.

A kandidáló bizottság megjelenvén, elnöklő főispán kihirdeti a következő eredményt:

A megüresedett alibunári főszolgabírói állásra jelöltettek: Kajtár Jenő, Szávics Gerő és Lestjanszky.

A főispán, miután Lestjanszky kijelentette, hogy ezuttal nem reflektál ezen állásra, s miután a jelenlevők folyton Kajtár nevét hangostatják, Kajtár Jenőt megválasztott főszolgabírónak jelenti ki.

Az ezen választás folytán megüresedett arvaszéki ülnöki állásra jelöltetett Bartoffy István. Egyhangyul megválasztott.

A soizgabírói állásra Dömötör Dezső, ki szintén egyhangyul megválasztott.

Kajtár és Dömötör nyomban letették a hivatalos esküt.

A közgyűlés ezután áttért a belügyminiszter ismert leiratára, melyben a közigazgatási és törvénykezési kerületek összeegyeztetését kívánja.

Daniel alispán hosszabb, ismételt helyeslésektől megszakított beszédben kifejti abbéli nézetét, hogy nem volna czélszerű a megye jelenlegi beosztásán, melynek csészerszerűt másfél évtized szentesítette, próbálgatásokkal változtatni. Mindössze a következő változtatásokat tartja szükségesnek:

Minthogy a kikindai szolgabírói járás az által, hogy a székhely rendezett tanácscsá alakult, alig foglalkoztatja a munkaerőket, míg a nagyszentmiklósi járás tisztviselői kara alig képes feladatának megfelelni, indítványozza, hogy a két Teremia a nagyszentmiklósiból a kikindai járásba csatoltassék át.

A billéi járásbírság helyettesessék át Csenére, a perlaszi pedig szüntettessek be.

Ily módon el volna érve az, hogy a szolgabírói és járási hivatalok egy helyen legyenek, másrészt nem lépnék túlságos követelésekkel az igazságügyminiszter elé.

Szükségeinek tartja azonkívül, hogy az az anomalia szűnjék meg, miszerint Magyarország területén, a volt határvidéken, osztrák törvény szerint itéljenek.

Szaporítandó volna az adóhivatalok száma. Végül előterjeszti az illető szolgabírák abbéli indítványát, mely szerint a Berzava bal partján levő Horv. Bóka és neuzinai puszták, melyek eddig a módosi járáshoz tartoztak, a bánlak, főszolgabírsághoz csatoltassanak.

Ezen tárgy körül élénk vita fejlődött melyben részt vettek Rónay főispán, dr. Kis János, Kovách Agost, Daniel alispán, Mihálovics Miksa, Jagodics Bogumil, és Istvánfy István.

A közgyűlés nagy többsége elfogadta az alispán indítványát.

Ezután tárgyalattott a párdány-zsombolyai vasut ügye, mire elnöklő főispán az előhaladott időre való tekintettel a közgyűlés folytatását holnap délelött 10 órára tűzte ki.

— Kinevezésével... Elemér pénzü... becskere k... minőségű péz... vántartási bizt... becskere adó... kornokot adó...

— Küldö... nei járásnak... tagu küldötté... alispánál, ké... hely ezután... séget Chem... zette, kinek... szolt, hogy a... tozik ugyan... telik, szíves... dotség előtt... hatni, hogy... hasson.

Billé... séget a várm... járásbírságo... küldöttséget... vezette, kinek... az alispán az... jesítése lehe... tencziója az... ság egy hely...

— Zene... polgárai már... t. i. az egy... meghonosít... fog menni... karnagy, ki a... műkedvelők... G. miséjét ad... nekar és éne... melyen Ba... belli Ave Ma... az áhitat em... hető, hogy G... kerülni fog... misékre néz... sitani.

— Vers... vits György... versecz-l... kiépítésére, e... letet hívott e... földbirtokosa... 200-an vettek... elnöke Ben... br. Stoján... mas tényező... számadatok... az összes... 50%-át teszi... matozására... mellett 9,400... Miután a ter... tés szerint s... építési t... szigorubb... mélhető, hog... jövedelemből... lesztető lez... a posta szá... Mintogy a k... konsortium... söbbségi rész... törvény ált... érdekelték... novics ké... 35% törzsr... jék. Az érte... lelkes éljen... részvények... rosvölgyi.

— Bál... nyes bál kö... nagy, de ige... lon, mely po... A négyesek... Asszonyok:... Odónné, br... dr. Perics... Orsó Máty... Szathmáry K... Vattay Mikl... Vlahovits M... Fehér Till... rolyváros),... csics Irén (... Vattay Ma... Irén, Andre...

— Bo... ségek közö... a pénzügy... dában foly... man építő... hogy a pé... impozáns... zöldágakk... zet alján... camero ék...

HIREK.

— **Kinevezések.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Oláh Elemér pénzügyminiszteri szántisztelt a nagybecskereki pénzügyigazgatóság ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadónyilvántartási biztossá és Májay Mibály nagybecskereki pénzügyigazgatósági számgyakornokot adóttisztá nevezte ki.

— **Küldöttségek a vármegyéről.** A csenei járásnak tizenkét községéből ma közel 50 tagu küldöttség tisztelgett a főispánnál és az alispánnál, kérvén, hogy a szolgabírói szék hely ezután is Csene maradjon. A küldöttséget Chemez János csenei főszolgabíró vezette, kinek beszédére a főispán azzal válaszolt, hogy az ügy nem az ő hatásköréhez tartozik ugyan, de a kérelmet, a mennyiben tőle telik, szívesen pártolja. Daniel alispán a küldöttség előtt pedig kijelentette, hogy ő oda fog hatni, hogy a szolgabírói szék Csene maradjon.

Billéd közsege is menesztett ma küldöttséget a vármegyéhez oly kérelemmel, hogy a járásbírói szék Billédről el ne vegyék. Ezt a küldöttséget is Chemez csenei főszolgabíró vezette, kinek beszédére a főispán, mint az alispán azzal válaszolt, hogy a kérelem teljesítése lehetetlen, a mennyiben a kormány intenciója az, hogy a járásbírói szék egy helyt székeljen.

— **Zenés-mise.** A mit városunk róm. kath. polgárai már sok év óta ohajtva várnak, hogy t. i. az egyházi zene a plébánia templomban meghonosítottassék, végre valahára teljesedésbe fog menni. Jelentkezett valahára egy buzgó karnagy, ki a pályázást azzal kezdte, hogy a műkedvelők zenekarával tegnap Sdiedermayer G. miséjét adta elő. A jeles karnagy alatt a zenekar és énekar pompásan működött és a mise, melyen Baaden K. jó hangjával betűtül Diabelli Ave Mariáját énekelte, nagyban hozzájárult az áhitat emeléséhez. A kezdet megvolt; remélhető, hogy Güttler karnagy buzgalmanak sikerülni fog a zenét legalább a vasárnapi nagy misékre nézve a plébánia templomban állandósítani.

— **Versecz-lugosi vasut.** Br. Stojánovits György, ki előleges engedélyt nyert, a versecz-lugosi-marosvölgyi vasutvonal kiépítésére, e hó 4-én Nagy-Zsámra érkeztetett hivott egybe, melyen a verseczi járás nagy földbirtokosai, kisbirtokosai, kereskedői, mintegy 200-an vettek részt. Az értekezleten, melynek elnöke Benicsky Attila, nagybirtokos volt, br. Stojánovits kimutatta, hogy mily hatalmas tényezőként fog ezen vasutvonal szerepelni, számadatokkal igazolta, miszerint föltéve, hogy az összes üzleti kiadások a nyers jövedelem 50%-át teszik, maradna a befektetett tőke kamatozására 470000 frt, a mi 5%-os kamatozás mellett 9,400,000 frt tőkének felel meg. Miután a tervezett vasut az általános költségvetés szerint kerekén 5,900,000 frt, tényleges építési tőkét igényel, a jövedelem leg szigorubb számítása mellett is teljes joggal remélhető, hogy a befektetendő tőke az évi tiszta jövedelemből megfelelőleg kamatozható és törleszhető lesz. Es ezt annál inkább reméli, mert a posta szállítási bevételt számításba sem vette. Minthogy három külföldi tőkekepes finansz-konsortium késznek nyilatkozta magát az elbőbbségi részvényeket átvenni az esetben, ha a törvény által kívánt 35% törzsrészvények az érdekeltek részéről biztosítottak, báró Stojánovics kéri az értekezletet, miszerint a kívánt 35% törzsrészvények biztosításáról gondoskodják. Az értekezlet Stojánovits br. előterjesztését lelkes éljenzéssel fogadta és elhatározta, hogy a részvények jegyzésével a versecz-lugosi marosvölgyi vasut kiépítését lehetővé fogja tenni.

— **Bál.** A tegnapi sikerült löversenyt fényes bál követte a kaszinó helyiségeiben. Nem nagy, de igen előkelő társaság jelent meg a bálon, mely pompás jó kedvben reggelig mulatott. A négyeseket 20 pár táncolta. Jelen voltak: Asszonyok: Rónay Jenőné, dr. Mihalovics Odónné, br. Baich Milosné, Lázár főhadnagyé, dr. Perisics Zoltánné, Luosics Miklósné, dr. Orsó Mátyásné, Scheirich Györgyné (Detta), Szathmáry Kálmánné, br. Raniczáné, Van Royenné, Vattay Miklósné, dr. Linyáosky Pálné. Leányok: Vlahovits Melanie, Stojánovits Ottilia, (Bpest) Fehér Tilla (Paulia) Sladovics Angela (Károlyváros), Heinrich Ilka (Moravicz), Jakobcsics Irén (Szabadka), Scheirich Irma (Detta), Vattay Margit, Szathmáry Sárika, Petrovics Irén, Andreovits Alexia.

— **Bokréta ünnep.** A tegnapi ünnepélyeségek között nem utolsó az, melynek egyik része a pénzügyi palota, másik része a „Pest“ szállodában folyt le, s melyet Erdélyi, Milka és Heitzmann építő-vállalkozók azon alkalomból rendeztek, hogy a pénzügyi palotát tető alá hozták. Az imponáns palota a főterre eső részén zászlókkal, zöldágakkal s koszorúkkal volt díszítve, a tetőzet alján pedig a megyének pompásan festett csimere ékeskedett e körül irattal: „Eljen a haza,

éljen a király, éljen zombori Rónay Jenő főispán, éljen Daniel alispán éljen Kis János, Knáp Adám, Milles, Erdélyi, és Heitzmann. — Pont 10 órakor megjelent az emelvényen Daniel alispán, Talapkovics pénzügyi igazgató, Krsztics polgármester, Poroszkay főügyész stb. A zenekar rázendítette a Rákoczyt, mialatt a munkások is felvonultak, kiknek sorából előlépett Sándor János kömives segéd, a szokásos felköszöntőket mondván. Csinos, versbe szedett felköszöntőjében éltette a hazát, a királyt, a főispánt, alispánt, a mérnököket, vállalkozókat, stb. végül pedig pompás bokkrétát nyújtott át az alispánnak. Daniel alispán megköszönvén a szívélyes üdvözlést, örömeinek adott kifejezést, hogy sikerült a megyei nyugdíj alapot oly vállalatba fektetni, mely a mellett hogy biztos jövedelmet hajt, örök időkre disze a városnak és a megyének. Az alispán beszéde után a vendégek és a munkások levonultak az udvarra, hol a vállalkozók kiosztották a jutalmakat ropegős bankókban. Este „Pest“ szállodában bankett volt, melyen résztvettek Talapkovics pénzügyigazgató, Mihálovits dr., Kéler A., Récey, Kiss stb. — A első tósztot Talapkovics mondotta, poharát a főispán, alispán, Kiss tanár, Knab mérnök és a vállalkozók egészségére ürítvén. A társaság a késő éjjeli óráig maradt együtt és ki ki ama meggyőződéssel bucsuzott el, hogy Milkó, Erdélyi és Heitzmannék nemesak derék és szelíd vállalkozók, hanem igazi magyar vendégszerető házigazdák is.

— **A párbaj a szószeiken.** Az izr. záró-ünnepen dr. Klein Mór a párbajról tartott hitzónoklatából a következő érdekes részletet emeljük ki: „A kinek egy hitvány életnél egyéb veszíteni valója nincs, a kinek multjában nincs öröm, a kinek jövőjében nincs remény, az könnyű móddal, hideg vérrel állhat oua a gyilkoló fegyver csöve elé — vagy öl, vagy elesik, az első esetben „hős“ nek mondja az emberirtásban vele bünrészes társadalom, az utóbbiban napirendre tér felette a „becsület“ tragikomikus szindarabja lejátszódása alkalmával tétlen nézőként szereplő közönség. A társadalom sima vizttkrén egy buborék szétpattant, egyéb baj nem esett, — de a „becsület“, annak elég van téve, de a „becsület“, az ki van engesztelve. „De nem a hősöknek való eme háboruskodás“ — mondja a prédikátor. Valódi igazi hős az, a ki az emberiség magasabb érdekeiért vívott harcban az első között küzd, ki életét hazáért, a közügyért, az emberiségért minden perczen kész kockázra tenni, feláldozni — de gyáva és nemtelen az, a ki szóváltás következtében személyes sértés ürügye alatt mivel sem megokolható hiúságának pusztá kielégítése czéljából ugyan oly véraldozat után vágyik, mint a melyre csak a legszentebb ügy, — a közügy tarthat igényt. Szomorú becsület az, melyet csak vérrel vélnék tisztára moshatni, valamint hogy még csak szánalomra sem méltó „hős“ az, a ki a becsület révén a „gyilkos“ czimhez jut, hősiességét gyász dalok, siri énekek zengik, melyek közzé a kétségbeesett özvegy szívszagató jajjai, és az ártatlan árva könyfacsaró sirása vegyül.“

— **Hangverseny.** A 61. ezrednek néhány napra helyben időző zenekara ma este Marcon-nál hangversenyt rendez, mely tekintettel a kellemes időre, nem a kaszinó teremben, hanem a kertben fog tartatni. Belépti díj 50 kr; katonák felét fizetik.

— **Egy kis heczez a zengerájban.** Ismert dolog, hogy Becskereken nem ritkák azok a művészek, kiket zengereknek hinak jó magyar nyelven, mert a magyarnak erre a fajtára nincs is neve. Ezeknek a „művészeknek“ nagy érdemük van abban, hogy a közönségnek mindinkább kevesebb lesz az érzéke a finom komikum iránt és sokkal szívesebben nézi meg a klabriasparchie már már híressé vált trilogiáját, mint a legjobb vigjátékot. A közönség ugy hozzájuk szokott, hogy még a legvadabb magyarok sem veszik észre, hogy ezek az urak és hölgyek tulajdonképen németül énekelnek. Hanem tegnap megjárták. Mit a becskerekiek nem vettek észre, az feltűnt egy pár derék vidéki uri embernek, s mikor tegnap este a Koronában számos trágár kuplé után rákezdtek a klabriasparchie, olyan abczugolást rendeztek a közgyűlésre berándult vendégek, hogy az „előadást“ abban kellett hagyni. Tulajdonképen korholnunk kellene azokat az idegeneket, kik a rendet megzavarták, de nem tehetünk róla, egy cseppet sem sajnáljuk, ha akadnak emberek, kik tüntetőleg kifejezést, adnak annak, hogy nem szeretik az efajta mulatságot s megzavarják a „művészeket.“ Vivat sequens.

— **Az új karnagy.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség által választott karnagy tudvaleg legköszönt, mielőtt állását elfoglalta volna. Az ekként megünnepelt állásra most egy jeles pályázó esedt Güttler Kilián R. ben, ki a

budapesti színészeti gyakorló iskola karnagya volt s egy helybeli kiváló zeneértő meghívása folytán már néhány nap óta itt időzik. Güttler a tegnapi nagy misén a műkedvelők zenekarát dirigálta és ez alkalommal bebizonyította, hogy jeles szakavatottsággal kezeli a karnagi pálcát. Az elegans megjelenésű zenészzel a hitközség jeles és buzgó karnagyot nyer.

— **Halálozás.** Nagy-Kikinda egyik tekintélyes polgari családját gyász érte, Laschó Antal földbirtokos 62 éves korában, hosszabb szenvedés után tegnap bekövetkezett halála által. A megboldogult hült tetemei ma fognak örök nyugalomra tetetni.

— **A délvidéki szini szövetség.** A nagy közönség tájékoztatására a következőekben egész terjedelmében közöljük azt a szerződést, melyet Füredi szinigazgató a délvidéki szini kerület vezetőségével kötött.

Szerződés, mely kötöttet Füredi Károly szinigazgató és a lugosi színügyi-gyámolító egyesület, mint a délvidéki szini szövetség megbízottja között, a délvidéki szini szövetség városában tartandó szini előadások ügyében f. é. okt. 1-étől 1894 április 16-áig.

1. Füredi Károly szinigazgató vállalkozik a lugosi színügyi-gyámolító egyesület által f. é. augusztus 15-én kelt s több budapesti lapban közölt pályázati föltételek mellett a pályázatban felsorolt városokban szinielőadásokat tartani.

2. A szinielőadások heti beosztását, a műsort és esetleges jutalomjátékokat az illető városok színügyi egyesületeivel közösen s hétről-hétre (esetleg az egész évadra) együttesen állapítja meg Hasonlóképpen jár el a bérletszünetekre nézve is.

3. Az alább közölt műsorral és térsulati tagokkal tartja mindenütt előadásait, 10 tagból álló zenekarral és 12 karénekesssel.

4. Minden város színügyi bizottsága a biztosított s a pályázatban kitett bérletösszegért és készpénzbeli segélyért maga felelős.

5. A bérletösszeg mikénti kifizetése, valamint a készpénzbeli segély mely időben való nyújtása fölött, minden város a maga évadján belül határoz.

6. Füredi Károlynak megengedtetik, hogy a bérletgyűjtést az illető színügyi-gyámolító egyesület utasításához képest maga is folytathassa s illetőleg befejezze.

7. Füredi Károly szinigazgató kötelezi magát, hogy társulatával s előadásaival lehetőleg mindent elkövet, hogy a szövetséget városában a magyar színészetnek tiszteletet, becsületet és elismerést szerezzen; végre, hogy az esetleges kívánivalókhoz képest a fölmerülő hiányokon a méltányosság határain belül kész lesz mindenkör segíteni.

Kelt Lugoson, 1893. szept. 21.
Füredi Károly, Péczely Ferencz
szinigazgató, alelnök,

dr. Dengi János,
titkár.

— **Nem magyar nyelvű tanítók eltiltása.**

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet intézett az ország összes közigazgatási bizottságához, a magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi XVIII. cz. pontos végrehajtása tárgyában. A népoktatási tanintézetek 1891/2 tanévi működéséről beérkezett adatokból ugyanis megállapította, miszerint az említett tanévben az ország 22,505 tanítója közül 1601 nem birta a magyar nyelvet, oktató képességgel és 2357 népiszkola volt, melyben a magyar nyelv sikertelenül, vagy egyáltalában nem tanított, sőt ugyanakkor 2984 tanítói oklevéllel nem bíró egyén alkalmazott tanítói állomásokra. Ezen adatok kétségtelemé teszik, hogy az említett törvényezikk rendelkezéseinek végrehajtása iránt az iskola fenntartók és a hatóságok még most sem tették meg mindazon intézkedéseket, melyeket a törvény és a rendeletek szigorú kötelezőségeikül szabatik meg. Felhívjáknek folytán a miniszter a közigazgatási bizottságot, miszerint a tapasztalt bajok orvosoltassanak, s már most elrendeli, hogy a törvényhatóság területén működő összes népiszkolai tanítók közül melyik magyarul nem tudó tanító alkalmazása tekintendő semmisnek és érvénytelennek: s ha a kifogásolt tanító helyett a közigazgatási bizottság által kitűzendő határidő alatt nem alkalmaztatnék magyarul tudó kellő képesítéssel bíró tanító, akkor az illető magyarul nem tudó tanítónak a tanítástól való eltiltatása iránt azonnal teygen jelentést a miniszterhez. Hasonlóan kell eljárni az 1868. év óta tanítókul alkalmazott, de tanképesítő oklevéllel nem bíró egyénekre nézve. Felhívja továbbá a közigazgatási bizottságot, hogy állapítsa meg a népiszkolákban nem felel meg a magyar nyelv tanításának eredménye az 1879. évi XVIII. cz. követelményeinek, s azután szólítsa fel az érdekelteket, hogy a közigazgatási bizottság által megállapítandó határidő alatt teyge bizottság által megállapítandó határidő alatt teyge meg a szükséges intézkedést a magyar nyelv tanításának eredményesebbé tétele iránt. Ha a tanításnak eredményesebbé tétele iránt, kivánt intézkedés ez alatt meg nem történék, vagy a magyar nyelv tanításának azontul sem lenne több sikere, akkor a közigazg. bizottság teygen a miniszterhez jelentést, hogy az 1879. évi VIII. t. cz. §-ának 3. pontja értelmében eljárasson.

Villamos világítás Nagy-Kikindán. Megyénk legifjabb városa — a mi a világítást illeti, — hűsen követi a megye székhelyét. Itt is, ott is buzgón fáradoznak egyesek a villamos világítás behozatalán és — a nagy közönségnek nem kell. Nagy Kikindán — miként értesülünk, — Tellecsky polgármester kezdeményezése folytán mozgalmat indítottak a villamos világítás berendezése érdekében. Erintkezésbe is léptek a Ganz-féle gyárral a terv keresztül vitele tárgyában. A gyár előnyös szerződést ajánlott fel a városnak az esetre, ha tekintettel a berendezés tulságos nagy költségeire, legalább ezer lángra számíthat a magánosok részéről. A megpendített eszme a közönségnél úgy látszik, nem talált kellő pártolásra, mert a polgármesteri hivatalba beérkezett előjegyzési ívek szerint csak 267 lángszükséglet lett bejelentve. Azon kívül a gőzm. társaság, a közös hadügyminiszter a nagy lovassági laktanyába való bevezetése iránt sem járultak a villamos világításhoz. Így hát N.-Kikinda városának egy időre le kell mondani a villamos világítás eszméjéről.

Sajtóper a temesvári esküdtsek előtt. Temes vármegye összes járási tisztviselői, illetve főszolgabírói sajtóper indítottak ifj. Steiner Károly, a „Süd. Reform.“ szerkesztője ellen. Temes vármegye jár. tisztviselői ellen elkövetett rágalmasz és vétsége miatt. A tárgyalás november hó 13-ára van kitűzve. Panaszosokként szerepelnek: Csapó Géza verseczi, Schäffer Béla vingai, Pálffy Elemér volt fehértemplomi, Joannovich Sándor rékási, Ujváry Kálmán lippai, Unger József buzászi, Szóts Lajos volt kubini (azóta meghalt), dr. Hollósy Gyula központi és Kabdebó Ferencz ujaradi főszolgabírók.

Hadnagyból karmester. Ritka dolog, hogy egy katonatiszt letegyje az arany kardbotot s fölvegye helyette az ezüstöt. Ilyen eset történt meg Temesvárott, hol a 61 ik gyalogezred eddigi karmestere, Novacek Antal a külföldön kapott előnyös állást s lemondott a katonazenekar vezetéséről. Helyébe Negroni Antal szekerész hadnagy lépett, aki jeles képzettségű zenész. A karmesterség a hadseregben alacsony állás, rangja rendszerint az ezred rangban legidősebb őrmesterének felel meg s így meglehetősen ritka dolog, ha valaki a tisztirangját adja oda érte.

Véres párbaj. B. E. földbirtokos és B. J. honvédfőhadnagy között ma reggel Nagy-Becskeken súlyos feltételek között kardpárbaj folyt le, melynél B. J. jobb karján mély hosszú vágást kapott. A párbajra a tegnap éjjeli bálon történt összeszólalkozás adott okot.

SPORT.

Őszi lóverseny.

— október 9.

Ragyogó verőfényes őszi délutánon folyt le tegnap az évenként visszatérő őszi lóverseny, mely az idén még a szokottnál is nagyobb közönséget vonzott a szabadba. A zöld galyakkal és nemzeti színű zászlókkal feldiszitett tribün, a tarka néptömeg, mely jobbra balra hullámozott, a festői jockey-ruhában idegesen ide-oda sétáló versenyzők, az elegáns egyenruhás tisztek, a sportsmenek beláthatatlan serege, s hogy a legszébbet utoljára említsük: szép lányok és asszonyok divatos tolettjei, — mindezek együttvéve oly érdekes és tarka képet nyújtottak, minőt a mi csendes városunkban nem mindennap látni.

A turfion ott láttuk a vármegye és Nagy-Becskeken városának intelligenciájának és előkelő világának legnagyobb részét. Ott voltak: Rónay Jenő főispán, Daniel László alispán, dr. Dellimanics m. főjegyző, Steinbach Antal kir. tanácsos és tanfelügyelő, Talpakovics Vazul p. ü. tanácsos és pénzügyigazgató, Poroszkay Béla m. főügyész, Gaudernak József huszárezredes, Rónay Ernő, Rónay Lajos huszárkapitány, dr. Pap Géza orsz. képviselő, dr. Mihalovich Ödön árvaszéki elnök, ifj. Daniel Pál, Botka Lajos, Bajzáth István, Kiss Elemér, Damaszkín Arzen földbirtokosok, Telecsky és Krsztics polgármesterek, Bakalovich Agost, Gyertyánffy Dénes, Grób Béla, Kajtár Jenő, gróf Bethlen Miklós, Botka Béla, Lebanovits István főszolgabírók, Hadfy Döme kir. közjegyző, Lauka Gusztáv veterán irónk, Szathmáry Kálmán kincstári ügyész, br. Feilitzsch Berthold tb. főjegyző, br. Hauser Károly főispáni titkár, Fornszek Béla törvényszéki bíró, dr. Perisics Zoltán v. főjegyző, Reitter Oszkár rendőrkapitány, Filkovic Boldizsár tb. főszolgabíró stb. stb.

A tegnapi lóverseny példás rendben folyt le s mint az alább kimerítő tudósítás mutatja, gazdag volt érdekes részletekben.

A lóverseny délután 2 óraker kezdődött. A verseny-intézőségben voltak: Rónay Jenő, Daniel László, Dellimanics Lajos, Bíró: Gaudernak József és Urbán Iván. Indító: Rónay Ernő. Handicapper: Rónay László. Mészáros: Damaszkín Arzen. Versenybírók: Bakalovits Agost. Pénztárnok: Vecsera Antal. Pályafelügyelők: ifj. Demkó Pál és Mesterovits István.

I. Mezei gazdák versenye. Távolság 1500 méter. I. díj 100 korona II. 50 korona, III. 20 korona. Összesen hat ló futott. A díjat három franzöldi gazda vitte el, névleg: Jahraus András, Krotz Keresztély és Tatarin Thomil.

II. Gátverseny. Távolság 2400 méter 6 gáttal. 200 korona a nyerőnek.

A startnál a következő lovak jelentek meg: 1. Ifj. Csávossy Gyula „Hires II.“ 2. br. Baich Iván „Lidércz“, 3. Rohonczy Lőrincz „Hableány“ és 4. Lázár Béla főhadnagy „Radován“ nevű lovai.

Szép start. „Radován“ kezdettől fogva vezet, s előnyös helyzetét megtartja az utolsóelőtti akadályig. Ekkor mellé nyomul „Hires“, utána „Lidércz“, valamivel hátrább következik „Hableány“, Hires és Radován egy ideig egy vonalban futnak, az utolsó akadálynál azonban félhosszal előbb veszi az akadályt és ezen előnyt a távolszlopig ostorcsapás nélkül megtartja. Jó harmadik „Lidércz“.

III. Ügető-verseny. Távolság 2000 méter I. díj 300 korona, II. díj tételek és bánat fele.

Neveztek:

1. Rónay Jenő: 1. 7 é. p. k. Kigyó.
2. 6 é. p. k. Tanczos.
2. Gyertyánffy Jenő: 1.
2.
3. Dániel Ferencz: 1. 4 é. p. k. Niniche.
2. 3 é. d. h. Vérese.
4. Solymos Gusztáv: 1. 5 é. s. Liza.
2. 5 é. p. k. Pille.
5. Botka Béla: 1. 9 é. sp. k. Lady.
2. 6 é. p. k. Solyom.
6. Rohonczy Gedeon: 1. 5 é. f. k. Fata.
2. 5 é. p. k. Nelly.

Ezen programmbeli nevezésekhez még egy rendez időben érkezett nevezés járult, Rónay Ernő két lova, mely az eredeti programmból tévedés folytán kimaradt.

A fogatok 2, később 1 percenként indítottak. Első: Rohonczy Gida 7:10 4/2 galoppal, II. Botka Béla 6 galoppal, III. Rónay Jenő 7:40, IV. Solymos 7:58, V. Rónay Ernő 8:04, VI. Mesterovics Pál 8:30.

IV. Sikverseny. Tiszteletdíj és 100 korona a nyerőnek. Távolság 2400 m. Urlovasok.

A startnál megjelentek: 1. Solymos Gusztáv 4 é. vp. k. „Farsang“, lovagolja Fleischmann huszárfőhadnagy, 2. Br. Baich Iván 5 é. s. k. „Csalfa“, lovagolja Blaskovits Ernő, 3. Urbán Péter 4 é. p. k. „Hitetlen“, lovagolja Rohonczy Lőrincz, 4. Vinczehidy Ernő ids. sp. h. „Cornelius“ lov. tulajdonos.

Hitetlen kezdettől fogva vezetett, s meg is tartotta a vezetést végig. Nyomban követte Csalfa és Farsang, Cornelius hátra maradt. A pálya végén Farsang erősen szorította Csalfát s elhagyván már kétszáz tette győzelmét. A finishnél erős küzdelem támadt Hitetlen és Farsang között. A oszlopnál azonban Hitetlen 6 hosszal érkezett be elsőnek, 3 dik Cornelius, Csalfa lemaradt.

V. Akadályverseny. Tiszteletdíj és 200 korona a nyerőnek. Urlovasok.

Startoltak: 1. Ifj. Csávossy Gyula „Exakt“, 2. Fleischmann Mórincz „Taliho“, 3. Urbán Péter „Ella“, 4. Rohonczy Gedeon „Norma“. Exakt kezdettől fogva vezetett. A többiek csapatonként követték. Az akadályokat szépen vették. Az utolsó akadály után, mikor Exakt győzelme bizonyosnak látszott, Ella a harmadik helyről előretört és könnyen 3 hossal elsőnek érkezett be. II. Exakt, III. Taliho, IV. Norma.

VI. Mezei gazdák verse ye. Távolság 1500 méter. I. díj 60 korona, II. 40, III. 20, IV. 10 korona. Nevezett 4 franzöldi gazda. I. díj: Jahraus András, II. Scherer Jakab, III. Krotz Keresztély, IV. Tatarin Thomil.

VII. Akadályverseny. Urlovasok. Távolság 4000 méter 9 akadályval. I. tiszteletdíj és 800 korona. II. tiszteletdíj III. ló tételét menti.

A starton megjelentek: 1. Lázár Béla „Radován“, 2. ifj. Csávossy Gyula „Hajrá“, 3. Kloth Alajos „Vigas“, 3. Kloth „Regent“ lov. Dómár főhadnagy.

„Radován“ elejétől vezetett; a pálya felén „Hajrá“ kezdte szorítani s mellette maradt egy utolsó akadályig, melyet jóformán egyszerre vettek. Itt azonban „Radován“ első bal lábán egy izom meg rándulván letört és alig birt bejönni; előtte több hossal első „Hajrá“, második maradt „Radován“, harmadik „Vigas“.

A lóverseny öt óraker ért véget, s az elegáns fogatok beláthatlan láncolata az őszi nap utolsó sugaraitól megaranyozva robogott be a városba, hol csakhamar pezsgő nagy városi élet fejlődött.

A fonograf.

(Egy asszonyka levele a kereskedelmi miniszterhez.)
Kegyelmes Uram!

A napokban értesültem arról, (valami technikai lapból) hogy Kegyelmességed, miután a telegrafon és telefonon semmi javítást valót sem talál már, — az órákra és a fonografra vetette szemét és különösen ezt az utóbbit akarja tökéletesíteni és forgalomba hozni.

Megdöbbenve, rémülten olvastam ezt a hirt. — Minden szentekre kérem önt, kegyelmes uram, ne tegye ezt és mondjon le erről az eszméről! A fonograf felette módon veszélyes és kegyetlen találmány, különösen ránk, asszonyokra nézve. És alapos a gyanúm, hogy a beszélőgép egész gondolata és tervezete csakis egy féltékeny férj agyában fogalmazhatott meg, hogy míg ő távol van, budoárja csendjében és zárt ajtó mögött, kivel és mit beszélget a felesége?

Hogy meglágyítsam az ön vas szívet és könyörületre bírjam, elmondom önnek, hogy minő szörnyen kényes és kellemetlen helyzetbe hozott már egy ízben engem ez az ördögös gép, mely olyan kérelhetetlen ellensége az asszonynak — slamasztikának! (Nem találtam rá jobb szót. Bocsásson meg érte!)

... Az eset körülbelül három év előtt történt. A férjem, a ki kereskedő, elutazott, s mikor harmadnap este visszatért, kikélt ábrázattal, dult vonásokkal rohant be hozzám az ebédőbe, a hol éppen a vacsorát tálaltam fel. (A kedvencz ételét főztettem.)

Mosolyogva léptem eléje és enyelegve, gyengéden kérdeztem:

— Mi lelt, édesem?
Hörögre válaszolt s szeméit forgatta:
— Menjen szemeim elől! ... Mindent tudok!
Kaczagnom kellett.
— Mindent? ... És mi az a minden?
Szinte elkékült a dühtől, a mikor felelte:
— Engem nem ámit el ezzel a kacagással! ...

Bizonyítékaim vannak!

Ezzel sarkon fordult, s kifutott a szobából. Néhány pillanot mulva azonban visszatért újból. A kezében valami masinát szorongatott, melyet az asztalra csapott le.

— Ez fonograf, — rikacsolta, — Érti, asszonyom, fonograf, a melyet a budoárja ablakfüggönyei mögött rejtettem el! ... Hallgassa csak, mit beszél!

És csavarni kezdte a masinát, mely a legnagyobb egykedvűséggel a következő, vékony és vastag hangon folyó párbeszédet mesélte el:

Vastag hang: Csakhogy végre egyedül vagyunk!
Vékony hang: Bizony, ideje már!
Vastag hang: Az ember nem is ölelkezhetik a kedvére!
Vékony hang: Még csak egy csököcskát sem válthat!

Czupp! Czupp! Czupp!
Vastag hang: De hiszen nem tart már soká!
Vékony hang (busan): Régen hallom én már ezt!
Vastag hang: Hja! Nem tehetek róla! ... Az az utálatos majom nem akar elpusztulni!
Vékony hang: Pedig rossz lörben van! És semmi szükség sincs rá! ... Mennyivel különb legény vagy te!
Czupp! Czupp!
(— Hallja, asszonyom, hallja? sziszegte közbe a érzem.)

Vastag hang: Nem szabad, hogy egy évnél tovább éljen! ...

Vékony hang: Nem!
Vastag hang: Akkor aztán új csákót veszek ... A bluzra meg rávarratom a harmadik csillagot, és álló megyünk a paphoz!

(— Tehát főhadnagy! — dünyögte a férjem.)
Vékony hang: Én meg elkérem az asszonyom fekete selyem ruháját és úgy fogok kinézni, mint egy grófkis-asszony!

Hirtelen kacagni kezdtem:
— Tehát ezt fedezte ön fel? — kérdeztem férjemtől.
— Ez az, a mi dühbe hozta? ... Hát nem vette észre, hogy ez a Tercsi hangja, a szobalányó? A tüstöltőjával beszélgetett a haszontalan és az — én budoáromban! ...

— A szobalány rutul le volt leplezve — és elkergettetett.

De kérdem, kegyelmes uram, hogy ez a cselszövő gép nem leplezhető-e le bennünket is éppen így?

És akkor a fonografnak nagy hasznát fogják venni a kereskedők — írodajunkban, de még nagyobb kárát fogják vallani — otthonukban!

Ezért az égrem kérem önt, Miniszter ur, ne reformálja a fonografokat!

Bámulól híve:
Z-né.

Viczinális vasutak Magyarországon.

— október 9.

Az az élénk építési kedv, mely Magyarországon minden téren mutatkozik, nem kerülte el a kormány figyelmét, s mint a 94-iki előirányzatból látjuk, a kereskedelemügyi miniszter a viczinális vasutak segélyezésére 305 ezer frtot vett fel a budgetbe, vagyis háromezer forinttal többet, mint tavaly. Tette pedig azért, mert a helyi érdekű vasutak által a segélyezésük fejében az állam tulajdonába átadott törzsrészeknek mindinkább jövedelmezőkké válnak, e jövedelmeket pedig czél szerű az amugy is szük keretre szabott 300.000 frt évi segélyezési összeg növelésére fordítani. A miniszter e budgettétel indokolásául felemlíti, miszerint a helyi érdekű vasuti hálózat építése s tervezése körül újabb időben oly mérvű érvedetes mozgalom mutatkozik, melylyel szemben a helyi érdekű vasutak segé-

lyezésére az 1888. évi IV-ik tcz. 7. §-a alapján az állami költségvetésbe évenként felvehető 300.000 frtnyi maximális adomány immár olg telennek látszik. Engedélyeztetett ugyanis helyi érdekű vasut 1891-ben 157.9 kilométer, 1892-ben 437.9 kilométer. Engedélyezés alatt állott továbbá 1890. év végén 2051.7 km., 1891. év végén 3112.5 km., 1892. év végén pedig 3706.9 km. Az 1892. év végén építés és tervezés alatt állott vasutvonalakból, a folyó 1893. év első felében már kiadott az építési és üzleti engedély 329.2 kilométer hosszú helyi érdekű vasut vonalra. A folyó év végeig előreláthatólag több mint 500 kilométer helyi érdekű vasut fog a forgalomnak átadni. Ez örvendetes mozgalom előreláthatólag a jövőben sem fog alább hagyni, mert a helyi érdekű vasutak elsőbbségi czimleteinek az utóbbi időkben észlelt kedvezőbb jövedelmezősége a kamatláb alábbszállása, a h. é. vasutak építésébe való tökebefektetést mindinkább előnyesebbnek tünteti föl, s a helyi érdekeltiségek s a magántevékenység fokozódó érdeklődést tanúsítanak ez vasutak létesítése iránt. Ily körülmények közt s miután a helyi érdekű vasutak támogatására rendelkezésre álló alap már is az eddig létesült vasutak által nagy mérvben meg van terhelve, nagyon is indokoltnak látszik, hogy ez alap jelentékenyen felemel tessék s ha mindazonáltal a most jelzett igények dacára a helyi érdekű vasutak segélyezésére szolgáló adomány czimén a miniszter csak 3000 frttal nagyobb összeget előirányzott, ez abban találja megfajtását, hogy az állam irányában más oldalról is támasztott nagymérvű igények kielégítésével kellett számolnia s hogy inkább lassu menetre szoritandó a h. é. vasuti hálózat fejlesztése, semhogy az államháztartás pénzügyi egyensulya megzavartassék, avagy más fontosabb állami érdek megvalósításának gát vessék. Tekintettel egyébként egyfelől a helyi érdekű vasuti segélyalap korlátolt voltára s másfelől azokra a nagymérvű igényekre, melyek az előkészítés alatt álló vasutak érdekeltiségei által e segélyalap iránt támasztanak, a miniszter 30, esetleg 50 évre megoszló segélyeket vett kilátásba ez alap terhére, a mi lehetővé teendi, hogy több helyi érdekű vasut megépítése biztosíttassék, a nélkül, hogy a maximális 305.000 frt segélyalap ez idő szerint már túllépezzék. A segélyezésnek ez hosszabb tartama egyébként a helyi érdekű vasutakra is előnyösebb, mert pénzintézetek a hosszabb lejáratu évjáradékokat, melyek hitelműveletekre alkalmasabbak, szívesen leszámolják.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése okt. 9-én.)

Budapest, október 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma Bánffy Dezső báró elnöke alatt ülést tartott, melyen a sérelmi vitát folytatták. Helfy Ignác különösen azt fejtegette, hogy a korona ama nyilatkozata, mely szerint a függetlenségi pártnak többségre jutása ellentétbe hozná a koronát köteleivel, forradalomra vezet; pártolja Bartha nemzetiségi politikáját.

Bethlen András miniszter a jobboldal élénk tetszése között megczáfolja Horváth Gyula állítását, mely szerint ő (a miniszter) tavaly a lázadó oláhok elől Bethlenből Kolozsvárra szökött volna. Élénk fantáziájú emberek gyanus összekülvőknek néztek egy jámbor deputációt, mely oly czélből kereste fel a minisztert, hogy egy építendő templom számára zseléértelket vásároljon. A miniszter a telket oda adta ingyen és hiszi, hogy ilyenformán a nemzetiségeket inkább lehet lefegyverezni, mint holmi bokszei merényletek rémitgetésével.

Horváth Gyula rövid válasza után Hegedüs Sándor beszélt, különösen hangsúlyozván, hogy az ellenzék incidens politikát követ, apró gravamenekbe kapaszkodik, míg a fontosabb kérdéseket mellőzi. (Eljenzés jobbról.)

Röviden hozzászóltak még a kérdéshez Hermann Ottó és Vályi Árpád.

Munkások gyűlése Budapesten.

Budapest, október 9-én. (A „Torontál” eredeti távirata.) A lakatos munkások tegnap gyűlést tartottak Budapesten, melyen az anarkista agitátorok oly óriási zajt, lármát provokáltak, hogy a rendőrség a gyűlést feloszlatta. Több letartóztatás is történt.

A hármasszövetség.

Budapest, okt. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Christianiából jelentik, hogy Oszkár király végleg kötelezte magát, hogy csatlakozik a hármasszövetséghez. A svéd diplomaták hiába tesznek kísérletet e hir megezáfolására, Vilmos császár nem pusztá időtöltésből utazott Svédországba, mert utjának nagy politikai jelentősége volt.

Lazadás Dél-Amerikában.

Budapest, okt. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) New Yorkból érkezett táviratok szerint Rio de Janeiro bombázása tegnapelőtt egész nap tartott. A várost granatokkal lövöldözték. A szárazföldi tüzérség viszonzta a tüzelést. A városban nagy a rémület. Az üzletek teljesen panganak, a tőzsde el van hagyva. Peixoto katonái gyilkolnak és rabolnak. Különböző fegyvernemű katonaság vonul keresztül a városra és ujonczokat toboroz Peixoto hadserege részére. Más csapatok előkelő polgárokat támadnak meg, kik Mellő tengernagy hívei. Az angol követ felszólította az angol állampolgárokat, hogy utazzanak el Rio de Janieroból, mivel a hajóraj kijelentette, hogy folytatja a bombázást. Az érkező és induló postaküldeményeket Peixoto rendelkezése megvizsgálják Rio Grandeben és Porto Alegriben döntő ütközetet várnak.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény. Rumán-délnémet vasuti kötelek. (Neuulm állomás felvétele.) A bajor kir. államvasutak Neuulm állomása a rumán-délnémet kötelekben 1888. évi márczius hó 1-étől való érvénynyel ugyanazon díjtételekkel, melyek a württembergi kir. államvasutak Ulm állomására nézve a II. rész 2. füzetében a következő díjszabásokra nézve érvényben állanak, felvételt és pedig: 1. a II. részhez 1890. évi febr. hó 1-től érvényes II. pótlékában foglalt osztály-áru díjszabásba, továbbá a 1. sz. mindennemű áru kocsirakományokban való szállítására, a 3. sz. gazdasági gépekre a 4. sz. különféle árukra és 5. sz. szeszre érvényes kivételes díj szabásba. 2. A II. rész 2. füzetéhez 1893. áprili hó 1-étől érvényes V. pótlékában foglalt 6. számú, borra, és 7. sz. petroleum és ásványkátányra érvényes kivételes díjszabásba. A vas és vasárakra vonatkozó 2. sz. kivételes díjszabásban Neu Ulm állomásra nézve a II. rész 1. füzetéhez folyó évi szeptember hó 1-én életbe lépett VI. pótlékban foglalt díjtételek. Budapest, 1893. szeptember hóban. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is. (Utánnymás nem díjaztatik.)

REGÉNY-CSARNOK.

Szemet — Szemért.

Regény.

Írta: Trollope A.

V. FEJEZET.

(16-ik folytatás.)

Ha a Quin ladyknak ily szép hajuk lett volna, ma már bizonyára nem viselték volna a Quin nevet. Nagy fekete szemei ragyogtak — de azon szemek közé tartoztak, melyektől az ember félni szokott. Fialat korában talán szelidebb kifejezésük volt — akkor, midőn az elhanyagoltatás és a sok bántalom nem ébresztette fel a tigris a nő szívében. Arczát most már bronzszínűvé tették az évek és a szabad lég. Arczszíne nem vigázott jobban, mint a tengerparti halászok az övékre és az éles lég, a sós víz, saját lelkének gondolataival együtt közreműködött, hogy azt barnává és durvává tegye. De mégis volt arczán a színek valamely árnyalata, olyan, minőt a kóbor cigányoknál látunk néha, melynek láttára hátrafordultak volna azok, kiknek érzékük van a női szépség iránt. Orra szabályos volt, — nem pedig az arcz közepére illesztett húsdrab, mint némely nőnél láthatjuk, de kissé rövid volt s könnyen fellobbanó haragot, de egyszersmind gyöngéd természetet is jelenthetett. Arczának alsó része nagyon rövid, szája nagy, de kifejezésteljes, ajka szép metszetű, foga gyöngyhöz hasonló, álla kurta volt és mintha kissé közeledett volna ahhoz, a mit ketős állnak szoktunk nevezni.

Mindig erélyes és tevékeny volt s a visszavonultságban töltött évei nem törték meg erejét. Még ma is elment volna gyalog Liscanorba, s innét lapály idején végig a szirtek hosszában, aztán fel — sziklák tetején egy keskeny

és meredek gyaloguton: noha e távolság meghaladta a tíz angol mértföldet és az ut nagyon meredek volt. Órákig ott maradt a sziklák közt és a tengert nézte a legzordonabb időben. Midőn a szél lecsöndesült, a nap leáldozott az Oczeánba és a hullámok csöndesen suttogtak a sziklák tövében, akkor ott ült gyermekével, az ifju leány kezét fogva vagy csupán karját érintve — s órákig ott maradtak együtt szólanul: de mikor a szél dühöngött, s a fehérfejú tengeri szárnyetegek, a felkorbácsolt habok eszeveszett dühvel csapdosták a sziklákat, akkor legjobban szeretett egyedül ott ülni, kalapjával kezében s a sós tájtól megnedvesített hajakkal. Hosszasan nézte a mint a sirályog ide-oda röpködtek, vagy a hullámokon ringatták magukat és hallgatta kiáltásaikat és igyekezett megérteni hangjukat. Szinte irigyelte a madarakat, a mint hajtotta őket a vihar, anélkül azonban, hogy képes lett volna elülni. Ugy látszott, mintha egyedüli öröme az lett volna, ha a sziklák közt bolyonghatott, kivéven természetesen azon örömet, melyet egy anya gyermekében talál. Ő maga keveset olvasott; ujjai soha sem érinték a zongora billentyűit, de annál többet merengett és gondolkozott saját multja és leányának jövője felett. Napjai kétség-kívül szomoruan, de nem unalmasan teltek el.

Volt ezenkívül benne a humornak egy szikrája is, mely rendszeren akkor ragyogott leginkább, mikor senki se volt jelen, hogy méltányolhatta volna. Leánya nevetett anyja ötletein, de csak udvariasságból. Kata nem sajátította, el anyja érzékét a humor iránt — vagy legalább még nem. Az ifjak a keserű, maró humort nem tudják élvezni, míg az élet őket meg nem tanította rá. De O'Harané asszonyság e szeszélyét leginkább gyakorolta háznépén, majorságán, és az öreg Corcoran Barney, ki a tözeket szokta felszállítani, noha mindezek közül egyik sem értette meg őt jól. Némelykor nagy szóharcokat vívott a lelkészszel is, s úgy hiszem ezen időtöltést nagyon kedvelte. Rendkívül szeretett vitatkozni, fel is használt minden alkalmat és vitatkozott volna az egész világgal, leányát kivéve. Azonban a lelkészszel soha se került a dolog czivódásig s noha szóváltásaikban az öreg pap ritkán mutatkozott erősebbnek, Mrs. O'Hara nagyon sokban engedett neki. A vallást illető kérdésekben pedig mindig.

O'Hara Kata arca nagyon hasonlított anyjához mondhatnók saját szerűen, most a hasonlóság mellett is sokban különböztek egymástól vonásaik. Épen olyan szemei voltak mint anyjának, noha az övé sokkal szeleidebb kifejezéssel bírt mint fiatal koránál fogva természetesen is volt, orra is hasonló természetű volt, noha nélkülözöte azon gunyos kifejezést, mely anyja arcának egyik jellegét képezte. Az alsó részének rövidségét szintén tőle öröklé. De szája kisebb, ajka vékonyabb és álla soványabb, szóval az egész arcz szebb volt, szebb talán, mint anyjájé valaha, de kevesebb kifejezési képességet áruolt el, végtelenül sokkal kevésbé látszott képesnek a haragra, de talán a végtelenségig vitt gyöngéd-ségre is. Kata magasabb anyjánál és anyja mellett csaknem soványnak mondhatta volna az ember. Pedig erős és egészséges volt s noha nem nagyon szeretett oly tulságosan hosszú sétákat tenni s nem daczolt a legzordonabb idővel oly szívesen mint anyja, legkisebb nyoma se látszott rajta a gyöngeségnek és a tevékenység se hiányzott nála. Az Ardkill cottageban folytatott életmód komor lévén, ő is komor volt. Ha anyyi jó barát nő lett volna körülé, mint a boldog párisi napokban, akkor ő bizonyára a vigak közt a legvigabbak közé tartoznék.

Haja époly sötét volt mint anyjájé, sötétebb. Ha Mrs. O'Hara leánya mellett állt, haját bizonyára nem lehetett feketének nevezni, de az ember alig képzelhetné volna, hogy leányánál feketébb haj létezhessék. Csak hogy Kata haja bámulatos fürtökben függött alá nyaka körül. Gyakran figyelmeztette anyját, hogy nála már mutatkoznak egyes fehér szálak és azt szokta mondani, hogy ő öreg asszony lesz, mire anyja, a középkort eléri.

Az Ardkill cottageban nagyon szomorú élete volt. Emlékeiben nem nagyon gyönyörködhetett és maga se tudta mit remélhet. Olvasott folyvást, mig csaknem betéve tudta minden könyvét, rég ismert zenedarabjait eljátszotta annyiszor, hogy a szegény hangszer, melyre a tengeri lég befolyása is roszt hatást gyakorolt, egészen el volt hangolva és csupa hamis hangokat adott. Lele kezdett kifáradni az egyhanguságtól.

— Anyám, mondá egy alkalommal, mindig így lesz ez?
— Nem mindig, Kata, felelé anyja.
— És mikor fog megváltozni?
— Nehány nap — nehány óra alatt, Kata.
— Mit akarsz ezzel mondani anyám?
— Azt, hogy az örökkévalóság közeleg egész fényességével és boldogságával. Csakugyan nagyon rossz lenne, ha nem így volna.

(Folytatása következik.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1893. évi október hó 1-től.

Nagybecskerek-Nyikinda				Nagybecskerek-Versecz				Versecz-Nagybecskerek				Szécsány-Párdány			
Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.
1	2	3	1	2	3	1	2	1	2	3	1	2	3	1	2
Versecz ind.	—	—	220	Budapest ny.p.u.ind.	700	—	—	Báziás ind.	405	1145	—	—	—	—	—
Párdány	—	—	350	Temesvár	950	—	—	Temesvár	—	12—	—	—	—	700	—
Nagybecskerek	550	1225	740	Nagykikinda	320	—	—	Versecz	540	220	—	—	—	925	555
Ellemér	609	1244	803	Nagybecskerek	805	—	—	Verseczrét	547	225	—	—	—	946	622
Melencze	632	111	832	N.-Becskek-Bpart	812	415	—	*Temespaulis	553	232	—	—	—	967	633
Kumán	649	129	854	*Sándor-udvar	827	435	—	Bethlentanya	601	242	—	—	—	1008	678
Törökbecse-Aracs	715	204	932	Lázárföld	841	452	—	*Szivattyutelep	611	255	—	—	—	—	—
Beodra	749	288	1009	*Pusztá Kenderes	845	456	—	*Laudontanya	618	305	—	—	—	—	—
Karlova	800	249	1024	*Lajosmajor	955	508	—	Nagymargita	627	316	—	—	—	—	—
Nagykikinda (v.) érk.	840	329	1104	Szárcsa	907	530	—	Zichyfalva	639	329	—	—	—	—	—
Temesvár	—	522	454	Szécsány (vend.) érk.	919	545	—	Györgyháza	651	345	—	—	—	—	—
Budapest	125	—	655	Szécsány ind.	934	600	—	Szécsénfalva-Ráros-Istvánvölgy	706	402	—	—	—	650	350
				Bóka	947	616	—	*Olécz	714	413	—	—	—	704	404
				Kanak	1004	636	—	Kanak	723	424	—	—	—	719	420
				*Olécz	1013	646	—	Bóka	739	444	—	—	—	742	443
				Szécsénfalva-Ráros	—	—	—	Szécsány (vend.) érk.	751	459	—	—	—	—	—
				Istvánvölgy	1022	703	—	Szécsány ind.	801	514	—	—	—	—	—
				Györgyháza	1032	717	—	Szárcsa	814	531	—	—	—	—	—
				Zichyfalva	1044	741	—	*Lajosmajor	826	545	—	—	—	—	—
				Nagymargita	1059	802	—	*Pusztá Kenderes	833	546	—	—	—	—	—
				*Laudontanya	1108	812	—	Lázárföld	842	603	—	—	—	—	—
				*Szivattyutelep	1116	822	—	*Sándor-udvar	853	617	—	—	—	—	—
				Bethlentanya	1129	835	—	N.-Becskek-Bpart	910	641	—	—	—	—	—
				*Temespaulis	1137	847	—	Nagybecskerek érk.	—	645	—	—	—	—	—
				Verseczrét	1145	858	—	Nagykikinda	—	1104	—	—	—	—	—
				Versecz	1149	903	—	Temesvár	—	454	—	—	—	—	—
				Temesvár	—	317	—	Budapest	—	655	—	—	—	—	—
				Báziás	—	325	1129								

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a percek számjegyeinek aláhúzása által (600—552) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeken fel- vagy leszállás végett áll meg.

H i r d e t é s e k.

2465. tlkvi sz. 1893.

(621-1.1)

Árverési hirdetés.

A perlaszi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Manka András és Mária perlaszi lakosok végrehajthatóknak Wukov Lőrincz és Rozália perlaszi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 36 frt 35 kr. tőkekövetelés, 5 frt 90 kr. perbeli, 10 frt 15 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett 1893. évi december hó 7-ik napjának délelőtti 9 órakor a kebelbeli tlkvi hatóság helyiségében az azon kir. járásbiróság területén fekvő Perlasz községe 2350. sz. tlkvben foglalt következő ingatlanokat u. m.:

1. 253. hr. sz. 1 dülő 2 hold szántó Wukov Lőrincz és Rozália megillető 1/3 része 249 frt.

2. 253. hr. sz. 5. dülő 2 hold 800 □-öl kaszáló 299 frt 25 kr.

3. 65. hr. sz. 750 □-öl szőlő 156 frt.

4. 46. hr. sz. 800 □-öl kert 30 frt.

ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fog árvereztetni, ekkorán magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított érték-papirban bánatpénzül letenni.

A kir. jbiróság mint tlkvi osztálya Perlaszon, 1893. évi szeptember hó 14-ik napján.

Sárdy, kir. jbiró.

6163. tlkvi szám 1893.

(617-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaip József ernesztházi lakos végrehajthatóknak, néh. Jerhof Lőrincz örökösei kk. Jerhof József, Jozsefa, Péter, Miklós és Borbála képv. özv. Jerhof Lőrinczné ernesztházi lakos végrehajtást szenvedő elleni 125 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Ernésztháza községi 486. sz. tjkvben 160/1/a/3. hr. sz. a. felvett 200 □-öl beltelek és ház tehát a végrehajtáson kívül álló társtulajdonosok Jerhof szül. Samson Erzsébet, Samson József és Kaip Zsuzsanna jutaléka is 323 frt kikiáltási árban 1893. évi november hó 3-ik napjának d. e. 10 órája Ernésztháza községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron

felült ígértet senki sem tenne, az árverésre kifizető birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 32 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881:60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tlknyvi irattárában s Ernésztháza község-házánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1893. évi augusztus hó 20-ik napján.

Hadzsics,

kir. törvényszéki biró.

2041. szám 1893.

(612-3.2)

Haszonbérbeadási hirdetés.

Kumán község képviselő-testületének folyó évi szeptember hó 30-án hozott határozata folytán a község tulajdonát képező nagyvendéglő 1894. évi január hó 1-től kezdve két, esetleg 1 évre folyó évi október hó 26-án nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy a kizárólagos italmérségi jogot a község bírja.

Árverési feltételek az árverést megelőző napig naponta a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban betekintheők.

Kelt Kumánon, 1893. évi október hó 2-án.

Szekulits, jegyző.

Csólits Rada, biró.

490. B. v. k. sz. 1893.

(619-1.1)

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes ujvidéki kir. járásbiróságnak 1893. évi 6989. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbiróságnak 1893. évi 7586. szám alatt kelt végzése folytán Königsäter testvérek ujvidéki cég részére, Schaag Antal katalinfalvi lakosnál 330 frt 31 kr. tőke, ennek 1892. évi december hó 16-ik napjától járó 6 százalék kamatai 23 frt 65 kr. perköltség, 18 frt végrehajtás kérvényi, 27 forint 70 kr. végrehajtás foganatosítási s netalán még felmerülő, megítelt s megítélendő költségek erejéig kielégítési végrehajtás útján 1893. évi augusztus hó 2-án lefog-

lalt 770 frtra becsült 110 mm. buzából álló ingóknak alperes lakásán Katalinfallván birói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladása 1893. évi október hó 14-ik napjának délelőtti 10 órára tűzött ki, az 1893. évi 7745. szám a. k. végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtható iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtható jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kintüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtható kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasítottatni.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi szeptember hó 15-én.

Kiss István, kir. bir. végrehajtó.

16. 1893/4. szám.

(614-3.2)

Pályázati hirdetmény.

A gyertyámosi községi iskolánál üresedésbe jött V. osztályu tanítói állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Fizetése: 1. 480 négyszáznyolcvan forint készpénz.

2. Két szoba, konyha, kamra, pincze és padlásból álló szabad lakás.

3. Nyolcz árkert és 14 árpoétkert.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni akarják, miszerint október hó 17-ig képesítésöket s eddigi álkalmazásukat igazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat alulirhoz nyujtsák be.

Kelt Gyertyámoson, 1893. évi október hó 5-én.

Dr. Pethő Sándor, iszkzéki elnök.

Egy jó családból való, kellő előképzettséggel bíró

gyakornok

azonnali alkalmazást nyerhet a

„Torontálmegyei takarékos és hitelbank“-nál.

(609-3.2)